

скваленепоксидази, що порушує синтез ергостеролу – ключового компонента клітинної мембрани грибів. Це призводить до накопичення сквалену всередині клітин грибка та забезпечує фунгістатичну дію. Тербінафін має широкий спектр протигрибкової активності, включаючи дерматофіти, дріжджі та плеснові гриби. Тербінафін є ефективним препаратом для лікування грибкових інфекцій, що вражають нігті, волосся та внутрішні органи. Для лікування оніхомікозу та мікозів шкіри, що не реагують на місцеве лікування, тербінафін є препаратом вибору. Таблетки забезпечують тривалий ефект, оскільки активна речовина накопичується в нігтьових пластинах та шкірі. Тербінафін є ефективним препаратом для лікування системних та хронічних грибкових інфекцій: оніхомікоз, глибокі мікози та інфекційні ураження шкіри, які потребують системного впливу. Використовується за відсутності ефекту від місцевого лікування або інфекції, які неможливо лікувати локально. Нафтифін належить до групи аліламінів. Препарат також інгібує фермент скваленепоксидазу, що порушує синтез ергостеролу в клітинних мембранах грибів. Нафтифін має виразний протизапальний ефект, що робить його особливо ефективним при запальних інфекціях шкіри. Однак, на відміну від тербінафіну, нафтифін використовується тільки місцево (мазь, крем, розчин) і його вплив обмежено ділянкою нанесення. Нафтифін ефективний при поверхневих інфекціях, таких як дерматофітія, кандидоз шкіри, мікози стоп. Його перевага полягає у швидкій дії та відсутності системних побічних ефектів. Протизапальні властивості роблять препарат ефективним при інфекціях із симптомами запалення та свербіння. Незважаючи на високу ефективність при поверхневих інфекціях, Нафтифін не може застосовуватися для лікування системних грибкових інфекцій, оскільки його дія обмежена місцем нанесення. Препарат використовують для лікування поверхневих грибкових інфекцій: дерматомікози, мікози стоп, кандидоз шкіри.

**Висновки.** Таким чином, ефективність препаратів тербінафіну та нафтифіну залежить від типу грибової інфекції та її тяжкості. Тербінафін у формі таблеток є ефективним для лікування системних та хронічних грибкових інфекцій, таких як оніхомікози та глибокі мікози, завдяки своїй системній дії та накопиченню у тканинах. Однак його використання пов'язане із ризиком побічних ефектів. Нафтифін доцільно застосовувати для лікування поверхневих грибкових інфекцій.

## **ПРОБЛЕМА НАДМІРНОГО ВЖИВАННЯ АНТИБІОТИКІВ У СУЧАСНОМУ СВІТІ**

*Федяй Ю.В., Підгайна В.В., Цеменко К.В.*

**Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна**

**Вступ.** Антибіотики – один із найвизначніших і найважливіших наукових винаходів ХХ ст., але водночас вони є найбільш призначуваними лікарськими засобами не лише в Україні, а й у всьому світі, що вже призвело до глобально сформованої проблеми – антибіотикорезистентності, яка, на думку вчених, є

наслідком раннього застосування антибактеріальної терапії. Жахливі глобальні статистичні дані вказують: приблизно один із трьох дорослих і двоє із трьох дітей щороку застосовують антибіотики.

Іншим наслідком недоцільного застосування антибіотикотерапії є дисбіоз і зміни кишкової мікробіоти, які в подальшому можуть бути причиною розвитку багатьох захворювань і патологічних станів, наприклад, підвищення ризику розвитку ожиріння, алергії, цукрового діабету, запальних захворювань кишечника тощо. Також одним із найчастіше діагностованих негативних наслідків може бути антибіотик-асоційована діарея (зокрема в дуже тяжких проявах), а також гострий антибіотик-асоційований коліт.

**Мета дослідження.** Виявити обізнаність фармацевтів щодо побічних ефектів антибіотиків та рекомендації пробіотиків з метою профілактики дисбіотичних порушень.

**Матеріали та методи.** Анкетування фармацевтів різних мереж аптек та міст України щодо вибору пробіотиків для профілактики та лікуванні дисбіозу та антибіотик-асоційованої діареї (ААД), їх рівня обізнаності стосовно побічних ефектів антибіотиків. Анкету поширювали у вигляді гугл-анкети в соціальних мережах.

**Результати дослідження.** Одночасне застосування антибіотиків та пробіотиків для профілактики ААД показало значні статистичні відмінності порівняно із застосуванням плацебо. Використання пробіотиків може знизити захворюваність на діарею, викликану *Cl. difficile*, на 44%, іншими варіантами діарей – на 71%.

**Висновки.** Сьогодні на українському фармацевтичному ринку зареєстровано та використовується дуже значна кількість препаратів, що містять десятки видів лакто- та біфідобактерій, а також дріжджових грибів. Лікарі та фармацевти для запобігання виникнення ААД повинні звертати увагу на чутливість пробіотика до антибіотиків та рекомендувати пробіотики винятково тих виробників, у яких чітко впроваджена (регламентована) система оцінки якості продукції. Пробиотики запобігають рецидивам інфекції *C. difficile* та значно зменшують виразність діареї. Всі вони виявились ефективнішими, ніж плацебо.